

Nunavumi Pulaakatakviit ovalo Nutaat Nunait – Taiguaktakhat

Januarymi, 2008

NORTHWEST PASSAGE APKOTAUYAIT

Mikiyut Nunavumi nunait Ukhuktuuq, iluaniituk King William Kikiktaini, haniani Ukiuktaktumi Ikaakvikhait ovalo angilgagiyaa Northwest Passage Apkotauyait ilauyuk nunaini, tamamik pihulaaktut ayonaitumik hiniktakvimit. Amigaitut taiguaktakhait, titigakhimayut maligutikhait ovalo takulaaktait ingilgaat hanalgutainik hamletkut titigakviani, ukautikatut nunaini Inuit inuuviviniit, kinikhhialutik Ukiuktaktumi Ikaakvikhait ovalo ukautait umianga Gjoa ovalo Roald Amundsen. Alianaktuk pihugiagani hinaani kinguliit hamani, ilihaklugit kinikhiyut ukiuktaktumi ovalo inuuhit Inuit ikayukhimayut kinikhiyunik.

Kinguliani 1700mit 1800mut, akhuukhimayut Europeans naninahualugit ikaakvikhait kananangani Amialikat katitigiagani European nunait, pikatunut Orientmi. Kivataanit, amigaitut itikhimayut Hudson's Bay ovalo Lancaster Sound tagiunga, nunauyaliukhutik apkotikhait

ovalo kinikhiaplutik iluani hikukatut imait ovalo naitut ikaakvikhait Pacific Tagiunganut ovalo kayaktugiagani nunainut oriental ovalo kinauyaliulaaktait niuvikvikhainik. Aipaa atulaaktait apkotikhait tamanaktut – ataanuuluni Cape Horn, nigigani Amialikat ovaluniit Cape of Good Hope, nigigani Africa. Taimaimat, amigaitut autlaktihimayut kinikkhhialutik ikaakvikhainik ukiuktakumit nunainit.

Englandmit kinikhiayi John Franklin autlaakhimayuk pingahunik ukiuktaktumi. Hivuliini malgunik, nunauyaliukhimayut ukiukatktut hinaanik Point Barrowmit, Alaska, Point Turnagain Keelinguyami. Pingahuani, 1845mi, Franklin malguuk umiat, Erebus ovalo Terror, itikhimayut Lancaster Sound tagiunganut. Ukiukhimayut Beechey Kikiktaini, kimakhugit 1846mi ovalo tamakkhutik – talvatuak malgunik pihimayait, umiat ovalo ukpatait nalvaakhimait. Inikhimakpagit

kinikhiayainik, nunaayaliulaakhimayuk Northwest Passage ikaakvikhainik tamaat. Kihimi, inminik ovaluniit ilaukatauyut inikhimaitait autlaagutainik. Tamakhimayut ukiuktaktumi, hinaani King William Kikiktaini.

Akhuukhutik Royal Navy anguyaktiit ovalo Lady Jane Franklin, John Franklin nulianga, 29nik kinikhiayunik autlakhimayut kinikhiaplutik Franklin ovalo umiaktukatiit ovaluniit kanuk tamakhimayut. Hapkoa uktugutait pipkaihimayut nunaayaliugutainik kivataani nunait ovalo ilangit uataani ukiuktaktut nunainik ovalo ukaniaktut atauhik anginikhaat nalunagiyait ovalo tagiumi ukautait tamaat.

Kihimi, hivuliungituk umiak iluanuuktuk Northwest Passage ikaakvikhainik Englandmit umianga; kihimi mikiyuk Norwaymit ikalukhiukti umiak, taihimayuk *Gjoa*, munagiyayuk Captain Roald Amundsen. Amundsen ovalo ilaukatauyut nalungimamik; atukhimayait ilihakhimayainik Inuit autlaakvigiyainit ovalo ayonginami. Ukiulimat 1903mi, nalvaakhimayuk munagiyayumik kangikhumik, taihimayaa; “nakuutiaktuk mikiyuk kangikhuk nunakyuami” ovalo

taihimayaa *Gjoa* Haven. Ukiukhimayut 1904mi ovalo 1905mi naktihimaplutik kangikhuani hikumit. Talvani, Amundsen naunaiyakhimayait ukiuktaktut tugaakvia ovalo titigakhimayait amigaitut katitigutainik ukiuktaktut hilainik ovalo naunaiyautainik ukiuktaktut tugaaviit. Augustmi 1905, nuutitihimayut uataanut, ikalgiktumik ovalo naitut ikaakviit ovalo ayonaktut hikuit nani, ikaakviit angilivaktut Queen Maud Gulf tagiunganut. Hamani, takuhimayut Amialikamit umiat San Franciscomit ovalo naluhuiktut ikaakhimayait Northwest Passage. Nakuuyumik ikaakhimayait Northwest Passage pihimayut ilaa, katitikhimagamigit kauyimayatukangit amigaitut kinikhiyahimayut ovalo ilaa, hivuliugami augutainik umayukhiuktut, ikayukhiuktut ovalo hanalgutitiliuktut Netsilimeot Inuit King William Kikiktaini.

PIHUKLUTIT ILUANI KINGULIIT

Northwest Passage Apkotauyaini nunaini Ukhuktuuq, pulaaktut kungiaktainut ovalo ukautainut takuyakhait autlaalutik kinguliit atukhimayainik, ilihagiagani nunait angilgagihimayait Amundsen ovalo siksiit ilaukatigiyait 1903mit 1906mut ovalo Inuit angilgautait hamna nunait. Takuyakhait haniani apkotauyait ukaktut kungiagutainik Amundsen ovalo ilaukatingit katitikkhimayait katitigutainik, naninahuagutainik naniituk Ukiuktaktut Kutinikpaanga. Aalat takuyakhat uhiiyakvia umianga *Gjoa* kangikhuani. Nangilutit kingiktuanii kaangani kangikhua ovalo ihumalutit ayokhagutainik siksiit ilaukatauyut hamna kinikhkhiyahimayut malgunik ukiunik hamaniihimayut, ayoikhakhutik Inunit, avataani 100ni ukiuni. Aalat nutkavikhait, iluviit ovalo haniani utukait Hudson's Bay Kapaniit

niuvikvigaluit. Pulaalutit Northwest Passage Tuhakatakvik Havakviit hamletkut titigakviani, pipkaivaktait pulaaktut aliagilugit takuyakhainik amigaitut nalvaakhimayait kimakhimayainik Franklin kinikhiayut, kanuk tamakhimayut Franklinkut umiangit ovalo titigakhimayait Franklin taiguaktakhainik. Takulaaktutlu ilangit ingilgaat hanalgutigaluit kinikhiayut ovalo utukainit hiniktakvianit talvani.

AUTLAAGUTIKHAIT PULAAKATAKVIMI

Kingmikut ovaluniit skidookut autlaagiagani pilaaktut Ukhuktuumit, ilaa upingaami, nani ubluit takititlugit ovalo kaayunavalaangititlugit. Puigunaituk piyaangani nalvaalutit nunainik kingmikut, autlaaluni Inuit autlaakhimayainik ovalo ilihaklutit hakugigutainik kingmiit, ilauhimayut Inuit ikaamata Bering Land Bridge hikuanii kangagaaluk. Autlaalutit skidookut autlaalaaktut unghiktumut, kayumiktumik ovalo kiniklutit angiyumik nunainik, ilangit nunat ilaukatauyut Franklin kinikhiakatauyut akiaguakhimayut 160mi ukiuni. Maymit Augustmut, takulaaktutit nunamik nani hikinik tamalaituk – Ukhuktuuq kaanganiituk Ukiuktaktut Naunaiyautainik – ovalo taakhilaitumik nunaini auyami. Autlaalutit Ukhuktuumit, nunamut tumiitumik, atulutit 4wheelamik, takuyaktugiagani ingilgaat nunagaluit ovalo umayukhiukviit.

Nunami, takulaaktutit tuktunik, omingmanik ovaluniit tiganianik ovaluniit okalinik. Ilaani, amagot ovaluniit nanuit takulaaktut. Upingaami ovaluniit auyami, takulaaktutit okpinik, kangunik, uluagunik, kuckyunik, kaalaanik ovaluniit itigaliinik ovalo mitiit ovalo kingaliit nunaini.

Tuhafaagumaguvit Northwest Passage Apkotauyainik, takulugit Nunavumi Pulaaktiligiit kagitauyakut takulviani: www.nunavutparks.com, ovaluniit foniklugit akiitumi Nunavumi Pulaaktiligiit: 1-866-NUNAVUT apigiyaangani Nunavumi Autlaagutikhait Paknaiyautikhainik, katitikhkimayut tamamik laisinsiliit munagiyit, hiniktakvii ovalo ikayugutikhait. Kingmikut ovaluniit skidookut autlaagiagani pilaaktut Ukhuktuumit, ilaa upingaami, nani ubluit takititlugit ovalo kaayunavalaangititlugit. Puigunaituk piyaangani nalvaalutit nunainik kingmikut, autlaaluni Inuit autlaakhimayainik ovalo ilihaklutit hakugigutainik kingmiit, ilauhimayut Inuit ikaamata Bering Land Bridge hikuani kangagaaluk. Autlaalutit skidookut autlaalaaktut unghiktumut, kayumiktumik ovalo kiniklutit angiyumik nunainik, ilangit nunat ilaukatauyut Franklin kinikhiakatauyut akiaguakhimayut 160mi ukiuni. Maymit Augustmut, takulaaktutit nunamik nani hikinik tamalaituk

– Ukhuktuuq kaanganiituk Ukiuktaktut Naunaiyautainik – ovalo taakhilaitumik nunaini auyami. Autlaalutit Ukhuktuumit, nunamut tumiitumik, atulutit 4wheelamik, takuyaktugiagani ingilgaat nunagaluit ovalo umayukhiukviit.

Nunami, takulaaktutit tuktunik, omingmanik ovaluniit tiganianik ovaluniit okalinik. Ilaani, amagot ovaluniit nanuit takulaaktut. Upingaami ovaluniit auyami, takulaaktutit okpinik, kangunik, uluagunik, kuckyunik, kaalaanik ovaluniit itigaliinik ovalo mitiit ovalo kingaliit nunaini.

Tuhafaagumaguvit Northwest Passage Apkotauyainik, takulugit Nunavumi Pulaaktiligiit kagitauyakut takulviani: www.nunavutparks.com, ovaluniit foniklugit akiitumi Nunavumi Pulaaktiligiit: 1-866-NUNAVUT apigiyaangani Nunavumi Autlaagutikhait Paknaiyautikhainik, katitikhkimayut tamamik laisinsiliit munagiyit, hiniktakvii ovalo ikayugutikhait. ■

NUNAVUMI PULAAKATAKVIIT OVALO NUTAAT NUNAIT

☎ 867.975.7700 📠 867.975.7747

parks@gov.nu.ca

www.nunavutparks.com

HAMLETKUT UKHUKTUUQ (PULAAKATAKVIK HAVAKVIIT)

☎ 867.360.6199

☎ 867.360.7141 (Hamlet)

NUNAVUMI PULAAKTILIGIYIT

☎ 866.NUN.AVUT 📠 867.979.1261

(1.866.686.2888)

info@nunavuttourism.com

www.nunavuttourism.com

UKIUKTAKTUMI HINAANI PULAAKATAKVIK HAVAKVIIT

☎ 867.983.2224

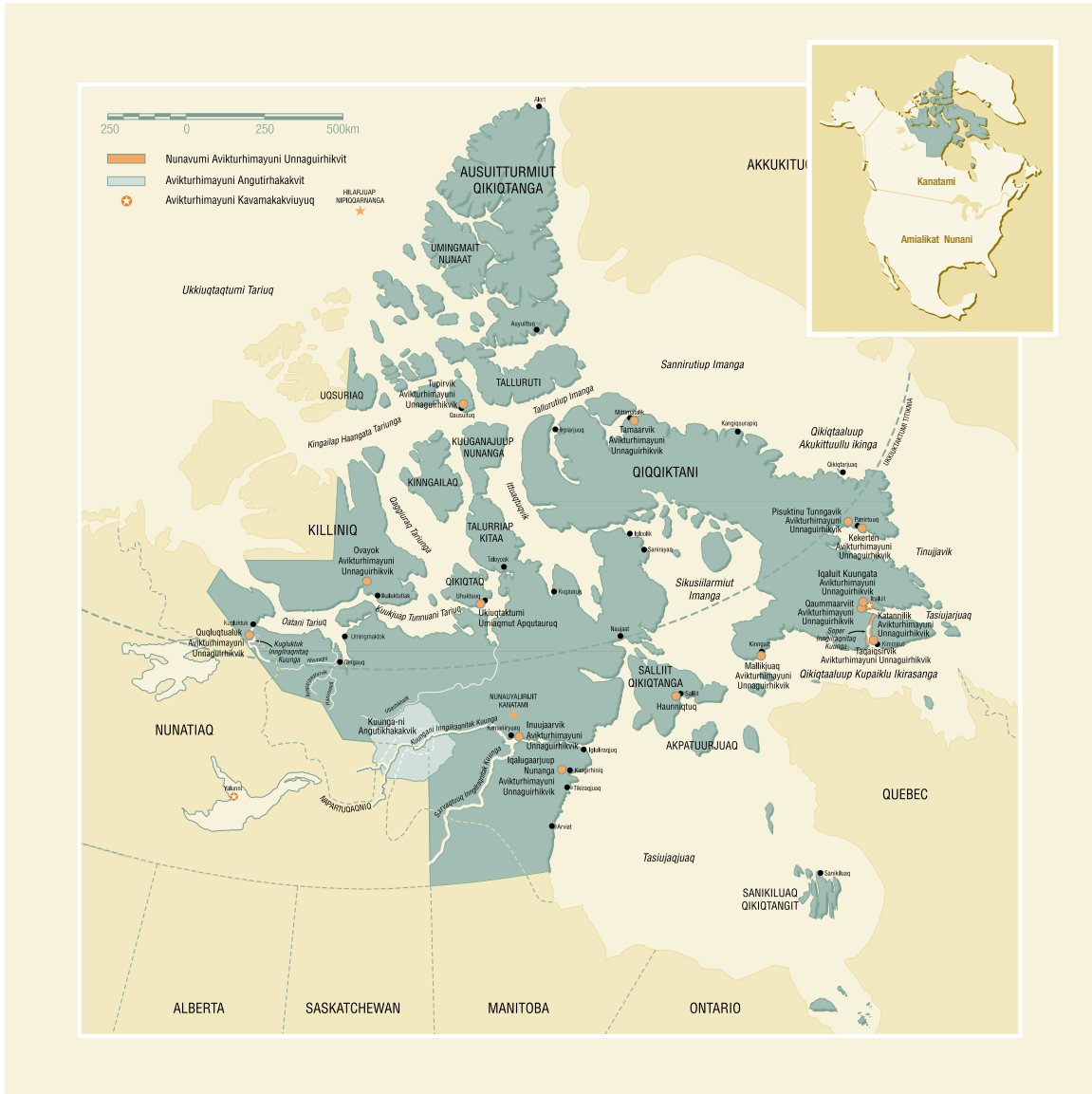
coasters@qiniq.com

MIRNGUIQSIRVIIT

NUNAVUT PARKS ᐃᑦᑲᓄᑦᑲᓄᑦᑲᓄᑦ PARCS NUNAVUT

ANIKTAILIGIYIT OVALO TAMALAIGUTAIT AUTLAAGUTIT NUNAVUMI

Nunavumi Avikturhimayuni Unnaguirhikvit tunilaaktut ilanginik pinikpiaktunik takuyakhanik ovalo amigaitunik umayunik ihumagiayinik, kihimi ayokhalaaktut autlaagiagani ilangit avaliitumik nunait. Inminik ayongitukhat ovalo munagilutik inminik aniktailigiyyinik. Hakugiktut hilat aalangulaaktut kilamik, ayokhaktilaaktut inuuhitjutainik ayoihairjutainik ovalo pipkalaaktut ayokhalaagutainik kilamik. Puigungilutitlu, autlaaguvit Nunavumi, nanuit nunainiitutit. Nanuit hakugiktut, kayumiktut ovalo ayongituk hikumi, nunani ovalo imani.

Tuhafaagumaguvit Aniktailigiyyit ovalo Tamalaitutait Autlaagutitnik ovalo Nanuynik Aniktailigiyyinik Nunavumi, pulaalutit kagitauyakut takulvia hamani: www.nunavutparks.com.

 ᐃᑦᑲᓄᑦᑲᓄᑦ
Department of Environment
Havakviat Avatiligiyikkut
Ministère de l'Environnement

867.975.7700
867.975.7747
parks@gov.nu.ca
nunavutparks.com

ᐃᑦᑲᓄᑦᑲᓄᑦ ᐃᑦᑲᓄᑦᑲᓄᑦ
ᐃᑦᑲᓄᑦᑲᓄᑦ ᐃᑦᑲᓄᑦᑲᓄᑦ
ᐃᑦᑲᓄᑦᑲᓄᑦ
ᐃᑦᑲᓄᑦᑲᓄᑦ
ᐃᑦᑲᓄᑦᑲᓄᑦ 1000
ᐃᑦᑲᓄᑦᑲᓄᑦ 1340
ᐃᑦᑲᓄᑦᑲᓄᑦ, ᐃᑦᑲᓄᑦ X0A 0H0

NUNAVUT PARKS
& SPECIAL PLACES
Department of Environment
Government of Nunavut
P.O. Box 1000, Station 1340
Iqaluit, Nunavut X0A 0H0

NUNAVUMMI
UNNAGIURHIQVIIT
& INNIITURLIIT
Havakviat Avatiligiyikkut
Nunavut Kavamatkut
Qiuqtaaa 1000, Nayugaa 1340
Iqaluit, Nunavut X0A 0H0

PARCS ET ENDROITS
SPÉCIAUX NUNAVUT
Ministère de l'Environnement
Gouvernement du Nunavut
Case Postale 1000, Succursale 1340
Iqaluit, Nunavut X0A 0H0